

# Baročna Ljubljana

## A) NEKAJ O BAROKU NA SLOVENSKEM

Kaj je barok?

Kdaj se je razvil na Slovenskem?

Od kod je prišel na slovensko ozemlje?

Kaj je bil namen baroka v Ljubljani?

Katera dva objekta sta najpomembnejša?

Kdo je bil pomemben arhitekt?

## B) POMEMBNI BAROČNI SPOMENIKI:

### 1. Stolnica sv. Nikolaja

Kdaj?

Baročne značilnosti:

- ❖
- ❖
- ❖
- ❖

### 2. Cerkev sv. Trojice (Uršulinska cerkev)

Kdaj?

Zakaj je pomembna?

Baročne značilnosti:

- ❖
- ❖
- ❖
- ❖

### 3. Semeniška knjižnica

Je prva javna znanstvena knjižnica na Slovenskem. Člani Akademije delavnih Ljubljančanov (Academia operatorum) so želeli modernizirati Ljubljano, ki ni imela javno dostopne znanstvene knjižnice. Škof Herberstein in stolni dekan Dolinčar sta podpisala leta 1701 ustavno listino javne knjižnice. Namen knjižnice je bil dostopnost vsem, ki so znanja željni. Knjižnico krasi freska italijanskega slikarja Giulia Quaglia. Hrastove omare je izdelal slovenski mizar in rezbar Jožef Bergant. 18. stoletje velja za zlato obdobje knjižnice, ki ob izteku stoletja izgubi vlogo javne znanstvene knjižnice. Danes se semeniška knjižnica imenuje Knjižnica slovenskih bogoslovcev (Cirilska knjižnica). Številni pomembni Slovenci so knjižnici podarili knjige. (Stanko Vraz, Franc Metelko, J. Bleiweis, Matevž Ravnikar, ...)

**Kdaj?**

**S pomočjo slikovnega vira navedi baročne značilnosti:**

- ❖
- ❖
- ❖

**Slika 1: Freska v semeniški knjižnici (Foto: Arhiv E. Marinič)**



Od 12. stoletja velja Mestni trg za najpomembnejši trg v mestu. Hiše ob trgu predstavljajo danes mešanico srednjeveške in baročne arhitekture, kar je posledica številnih požarov in potresov. Med znamenitosti trga sodijo Magistrat, Robbov vodnjak, Dolničarjeva hiša, Hamanova hiša, Mestna galerija, ...

Magistrat je bil zgrajen med letoma 1717 in 1718 po načrtih Karla Martinuzzia. Zaradi njene funkcije je edina stavba, ki ni zgrajena v liniji njenih sosednjih hiš. Postavitev mestne hiše izven linije nakazuje na njeno pomembno vlogo, saj gre za sedež župana Ljubljane, za magistrat. Pročelje stavbe odraža beneški vpliv. V arkadah dvorišča je nameščen tudi Narcisov vodnjak, delo Francesca Robbe. Mestna hiša vsebuje baročne, renesančne elemente in elemente beneške arhitekture. Izrazito baročen je njen pročelij.

**Zakaj je mestna hiša postavljena izven linije ostalih hiš?**

### **5. ROBOV VODNJAK ali VODNJAK TREH KRANJSKIH REK**

Vodnjak je bil izklesan leta 1751. Avtor vodnjaka je italijanski kipar Francesco Robb. Vodnjak predstavlja tri kranjske reke: Savo, Krko in Ljubljanico, ki jih personificirajo trije kipi, ki v rokah držijo amfore, iz katere teče voda v vodnjak. Navdih je dobil po vodnjaku v Rimu, ki predstavlja štiri reke sveta. Vodnjak je usklajen s tremi smermi, iz katerih so meščani prihajali na prostor pred Mestno hišo. Vodnjak je v večini narejen iz domačega, lesnobrdskega kamna, saj se je ladja, ki je iz Benetk peljala marmor, pri Trstu potopila. Vodnjak so na Mestnem trgu odkrili leta 1751. Vodnjak je bil Robbovo zadnje delo v mestu.

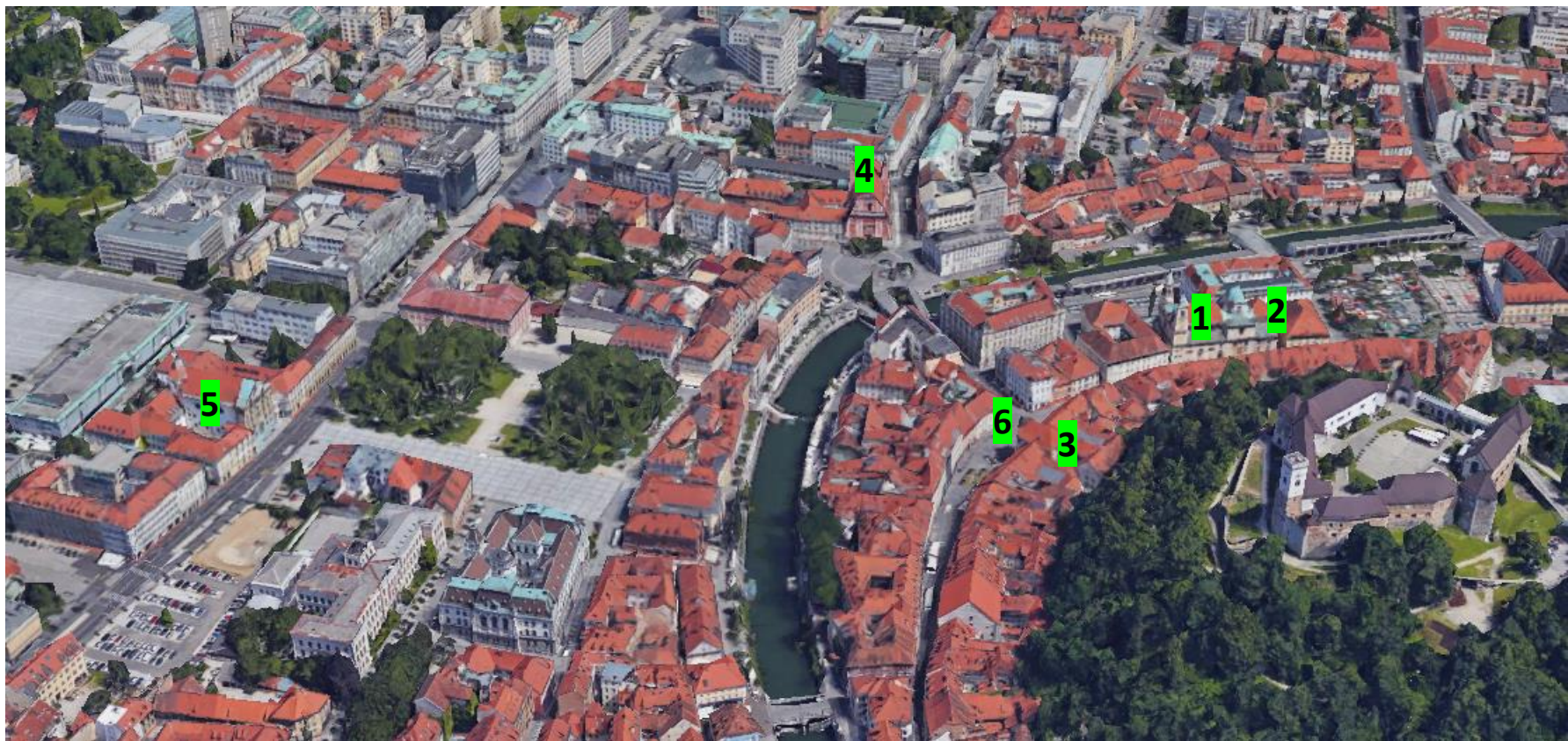
**Izpiši ali označi podatke:**

**Kaj predstavlja Robbov vodnjak?**

**Kdo je avtor vodnjaka?**

**Kje je dobil navdih?**

S pomočjo google zemljevidi poimenuj baročne spomenike na spodnjem zemljevidu. Če si želiš ogledati 3D Ljubljano in se po njej sprehoditi, lahko to storiš na google earth (<https://earth.google.com/web/@46.05219896,14.50534577,298.27785285a,1387.49722564d,35y,0.00000001h,59.76017585t,-0r>)



1 \_\_\_\_\_  
2 \_\_\_\_\_  
3 \_\_\_\_\_

4 \_\_\_\_\_  
5 \_\_\_\_\_  
6 \_\_\_\_\_